

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**ATENCIÓ PRIMÀRIA ALS
SERVEIS SOCIALS**

Coordinació: PIRLA SANTAMARIA, ALBA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	ATENCIÓ PRIMÀRIA ALS SERVEIS SOCIALS			
Codi	101726			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Treball Social	2	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	PIRLA SANTAMARIA, ALBA			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
PIRLA SANTAMARIA, ALBA	alba.pirla@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Introduir a l'alumnat en el coneixement del marc legal i organitzatiu dels serveis bàsics d'atenció social (SBAS), el seu funcionament, i la pràctica professional en els mateixos.
2. Dotar a l'alumnat d'instruments metodològics i tècnics per a la comprensió de l'espai professional i per l'abordatge de la realitat social sobre la que s'intervé des dels Equips Bàsics de Serveis Socials (EBAS), tenint en compte la dimensió territorial i institucional en la que opera el/la treballador/a social.
3. Treballar sobre els reptes actuals de la professió i la complexitat del context social en què vivim, aplicant-los a la pràctica professional dels SBAS.
4. Conèixer els diferents àmbits i perfils poblacionals amb els que el/la Treballador/a Social dels EBAS actua i dotar a l'alumnat d'estratègies d'abordatge i d'intervenció concretes.
5. Motivar l'alumnat en l'exercici de la pràctica professional coherent amb els principis, els valors i la metodologia del treball social des dels EBAS.

Competències

CG1 Desenvolupar capacitat crítica, danàlisi i síntesi

CG3 Desenvolupar capacitat per a la resolució de problemes i presa de decisions

CG5 Mostra habilitats en les relacions interpersonals

CG6 Adquirir coneixement d'altres cultures i costums

CG7 Exercir un aprenentatge autònom i adaptació a situacions noves

CT1 Implementar la comunicació oral i escrita en la llengua materna

CE6 Analitzar i avaluar els problemes i necessitats socials presents a la societat.

CE9 Conèixer els sistemes de l'Estat de benestar, les polítiques socials que desenvolupen i les prestacions que proporcionen

CE10 Dominar el conjunt de recursos i serveis socials així com saber determinar-ne la idoneïtat en funció de les circumstàncies

CE14 Utilitzar el coneixement de les millors pràctiques per revisar i actualitzar els coneixements propis

Altres competències que no són de la matèria, però són de la titulació: Dominar el conjunt de recursos i serveis així com saber determinar la seva idoneïtat en funció de les circumstàncies - Conèixer bones pràctiques desde la perspectiva individual,grupal i comunitària

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc 1 MARC NORMATIU I CONCEPTUAL

Conceptualització teòrica

- Què són els Serveis Bàsics d'atenció social: marc legal Objectius. Equip: composició i funcions. Marc normatiu.
- L'organització institucional.
- La institució com a sistema.
- Organització i funcionament dels SBAS.
- Els SBAS en el món rural & urbà.

Bloc 2 LES FAMÍLIES I LA SEVA RELACIÓ AMB ELS EBAS

- La família, les tipologies, processos d'exclusió i inclusió
- Treball social de casos. Els models aplicats a la intervenció des del treball social en un EBAS
- La família multiproblemàtica. La família en crisi.
- La cronicitat en serveis socials
- Passivitat i cronicitat vs autonomia i apoderament
- El malestar de les professionals. El burn out.

Bloc 3 LA GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ

- El tractament i el traspàs de la informació. La confidencialitat de dades de caràcter personal.
- Documentació i gestió de la informació.
- L'expedient familiar. Programa Hestia.
- Les noves tecnologies aplicades a la intervenció social.
- L'informe social. Tipus i objectius. Com fer un informe social, perquè i per a què.

Bloc 4 EL TREBALL SOCIAL EN UN EBAS

- Participació de la persona en el procés: objecte o subjecte? Usuaris o ciutadans?
- L'empatia, la confiança i el vincle positiu. La teoria del vincle aplicada als serveis socials.
- La relació d'ajuda i la intervenció familiar.
- La intervenció professional. El diagnòstic SSM-CAT
- El Pla d'intervenció familiar.
- La demanda, les necessitats socials, la gestió, els recursos. Gestionar vs intervenir
- L'atenció directa i indirecta.
- Tècniques: l'entrevista i la visita domiciliària
- Les urgències i les emergències socials.
- L'ètica als SBAS
- El treball social grupal i comunitari.
- Treball interdisciplinari. Treball en xarxa.
- Gestores de casos. Funcionament i protocols

Bloc 5 ÀMBITS I SECTORS DE POBLACIÓ ESPECÍFICS

- El Treball Social amb persones grans des dels EBAS
 - Problemàtiques i necessitats.
 - Recursos i serveis.
 - Procediment de modificació de la capacitat d'obrar. La Fiscalia.
 - La violència contra les persones grans: abordatge i protocols.

- El Treball Social amb famílies monomarentals:
 - La perspectiva de gènere en el treball social d'un EBAS.
 - Característiques i abordatge de les situacions de vulnerabilitat des dels SBAS.
 - Detecció de casos i situacions de risc. La prevenció.
 - L'atenció social a víctimes de violència de gènere. Protocols d'atenció i protecció.
 - El treball sexual.

- El Treball Social amb infants i adolescents en risc social.
 - Els drets dels infants
 - Pobresa i llegat transgeneracional
 - Prevenció, diagnòstic i vulnerabilitat. Expedients de risc. Desemparaments
 - Coordinació amb els serveis socials especialitzats. l' EAIA.

- Treball social amb persones i famílies migrades:
 - Joves migrats sols.
 - Famílies sol·licitants d'asil i refugi.

- Treball amb col·lectius específics:
 - Persones d'ètnia gitana.
 - Intervenció amb persones sense llar

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia que es proposa parteix de l'exposició teòrica i la discussió, el debat, la reflexió, i l'elaboració de coneixements, així com la realització de lectures obligatòries per part de l'alumne/a (articles, casos, narracions, posts de blogs especialitzats).

Es realitzaran exercicis pràctics individuals i grupals relacionats amb les matèries del programa de l'assignatura.

Treballs individuals i grupals relacionats amb els temes tractats: resolució de casos pràctics, plantejament d'estratègies d'intervenció.

Lectures obligatòries matèria d'examen:

1.-La intervenció social amb famílies en situació de cronicitat en els Serveis bàsics d'atenció social que es pot descarregar en el següent enllaç :

https://www.tscat.cat/download/PublicacionsTSCAT/intervencio_families_cronicitat.pdf Aquest document és de lectura obligatòria i serà treballat al llarg del curs com a suport dels diferents temes

2. Llibre obligatori “De gallegos, tucanes y trabajadores sociales” es pot adquirir aquí <https://www.alejandrorobledillo.com/producto/de-gallegos-tucanes-y-trabajadores-sociales/>

“De gallegos, tucanes y trabajadores sociales” es una delirante y divertida historia que nos traslada a la montaña lucense donde Alejandro, un joven acostumbrado a la ciudad, es destinado como trabajador social.

En lo más profundo de la Sierra de Ancares, Alejandro descubre un pueblo surrealista habitado por poetas, inglesas de color verde, tontos del pueblo “superdotados” y todo un reparto de personajes con los que tendrá que lidiar para conseguir poner un tejado de pizarra a Eudosa, una mujer que sufre síndrome de Diógenes y que vive aislada en una palloza.

Con este hilo conductor, reflexiono sobre qué es el trabajo social y sobre características propias de la montaña lucense como “la retranca”, en un texto que nada entre el género autobiográfico y el surrealismo, pues tal y como el autor afirma “Todo lo que acontece en este libro es verdad, salvo algunas cosas, que son mentira”.

Sistema d'avaluació

Continguts de l'avaluació continuada :

- **BLOC 1- Prova escrita (20%)** 23 de Maig 2024. en horari de classe Lloc a determinar
 - Activitat d'avaluació: Examen (25%) sense dret a recuperació.
 - Aquesta prova comportarà l'anàlisi d'un cas pràctic i les preguntes aniran adreçades a avaluar si l'alumnat compren les eines bàsiques de: diagnòstic, pla de treball i realització d' informe social en el marc dels SSB així com elements clau de l'ètica.
- **BLOC 2- Prova escrita (40%):** la matèria objecte d'examen serà la treballada al llarg de tot el quadrimestre a classe i de tots els temes. la prova es farà al mes de juny 2024 en la data segons calendari oficial d'examens
 - Activitat d'avaluació: Examen (40%) amb dret a recuperació (una setmana després de l'examen oficial).
 - La nota de l'examen de recuperació no està limitada. En cas de fer l'examen de recuperació la nota que es considerarà per a la mitjana de l'assignatura serà la de l'examen de recuperació . Per fer la mitjana total de l'assignatura s'ha de treure un mínim de 4. Seguint amb la nova normativa d'avaluació si una persona no assoleix el 4 però la seva nota mitjana és superior al 5, li quedarà suspesa amb un 4,9.
 - Durant l'assignatura es realitzaran un conjunt de sessions realitzades per diferents persones expertes en diverses temàtiques que són matèria d'examen.
- **BLOC 3- Prova escrita (20%)** 25 d'abril 2024 en horari de classe Lloc a determinar
 - Activitat d'avaluació: examen de la lectura del llibre obligatori “De gallegos, tucanes y trabajadores sociales” (25%) sense dret a recuperació
- **BLOC 4.- Participació (20%)** tot el curs
 - Per a poder accedir al 20% de participació, l'alumnat cal que assisteixi ,com a mínim, **al 75% de les classes** i ha de treballar en grups estables diferents pràctiques que seran objecte de la prova escrita prevista pel 23 de maig,
 - L'assistència a classe és indispensable per a poder superar la prova escrita, ja que els continguts són teòric- pràctics i els coneixements s'adquiriran de forma progressiva seguint una metodologia participativa. És a dir, no assistir a classe ni fer les pràctiques grupals seran un handicap molt important per a superar l'examen.

- Cada pràctica grupal, que es farà en horari de classe, finalitzarà amb l'entrega de la feina realitzada a la professora aquell mateix dia. Quedaran excloses aquelles pràctiques que s'entreguin posteriorment i per vies que no siguin la presencial en horari de classe, és a dir, la no assistència de l'alumne/a a aquella classe pràctica no comptarà com a activitat avaluable en el 20% de participació ni com a realitzada en el treball grupal.
- No es podran presentar pràctiques individuals.
- Els grups seran com a màxim de 4 persones, sense excepcions, excepte situacions extraordinàries que serà la professora qui gestionarà el tamany del grup a criteri.
- Es valoraran també especialment aquelles aportacions a l'aula que faci l'alumnat de forma espontània en el decurs de les diferents classes de grup gran, i que per la seva qualitat i reflexió, siguin considerades positives i l'alumnat mostri les seves habilitats i coneixements en gran grup.

Avaluació Alternativa

- **BLOC 1**- Prova escrita (80%)
 - Activitat d'avaluació: Examen escrit (80%) amb dret a recuperació. Al juny 2024 en la data segons calendari oficial d'examens
- **BLOC 2**- Casos pràctics (20%)
 - Activitat d'avaluació : realització de diferents activitats que consistiran en casos pràctics i anàlisi d'articles, posts i documents que es facilitaran al llarg del quadrimestre (20%)

Bibliografia i recursos d'informació

.La intervenció social amb famílies en situació de cronicitat en els serveis bàsics d'atenció social
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7183588> article

"La intervenció social amb famílies en situació de cronicitat en els Serveis bàsics d'atenció social"
<https://www.tscat.cat/actualitat/publicacions/premi-dolors-arteman/la-intervencio-social-amb-families-en-situacio-dehttps://agorats.com/el-relato-del-dixit-sobre-una-vision-de-la-intervencion-social-con-personas-sin-hogar-desde-una-ficcion-autobiografica-calle-maranyosa-numero-12/>

https://dixit.gencat.cat/ca/detalls/Article/20230421_conf_calle_maranyosa.html

http://www.rayuelareactiva.com/index.php?option=com_content&view=section&id=7&Itemid=54

Llei de serveis socials <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=415692>

Cartera de serveis socials

https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/serveis_socials/la_cartera_de_serveis_socials/

DECRET 27/2003, de 21 de gener, de l'atenció social primària. <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=308822>

II Pla Estratègic de Serveis Socials (PESS) 2021-2024

https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/serveis_socials/pla-estrategic-de-serveis-socials-de-catalunya/PESS2021-24/

Infància: PRESENTE Y FUTURO DE LOS HIJOS E HIJAS MENORES DE LAS FAMILIAS ATENDIDAS EN LOS SERVICIOS BÁSICOS DE ATENCIÓN SOCIAL <https://repositori.udl.cat/server/api/core/bitstreams/b8494635-f455-4952-a3b4-601aab1352d8/content>

<https://www.alejandrordobledillo.com/producto/de-gallegos-tucanes-y-trabajadores-sociales/>

[Conferència "La teoria del vincle aplicada a l'atenció dels serveis socials a les persones vulnerables". DIXIT Centre de Documentació de Serveis Socials \(gencat.cat\)](#)

